

§ 12**Möjligheternas Stockholm - Vision 2040**

Svar på remiss från kommunstyrelsen, dnr. KS 2019/483.

Beslut

1. Utbildningsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Ärendet

Förvaltningen anmälde ärendet i ett tjänsteutlåtande från den 16 oktober 2019, dnr. 1.6.1-7203/2019.

Kommunstyrelsen har till utbildningsnämnden remitterat förslaget till ”Vision 2040 – Ett Stockholm för alla”. Förslaget är en revidering av den tidigare visionen där kunskaper om trender och globala strukturer, som har betydelse för Stockholmsregionen har inarbetats. Förslaget anknyter till inriktningsmålen i kommun-fullmäktiges budget och under de tre huvudrubrikerna ”Mångsidig storstad för alla”, ”Hållbar, dynamisk och växande” och ”En smart och innovativ stad” anges hur stadens verksamhet bör vara utformad år 2040. Under huvudrubrikerna finns underrubriker och till dem hör texter som närmare beskriver det önskade läget år 2040 för de olika kommunala verksamhetsområdena.

Förvaltningen ställer sig i huvudsak positiv till förslaget. Att visionen ansluter till mål i fullmäktiges budget, som ligger närmare dagens verklighet och verksamhet, gör det lättare att förhålla sig till innehållet. Till stor del överensstämmer beskrivningen under rubriken ”En likvärdig och hållbar skola för alla” med skollagen och läroplanerna, liksom med utbildningsförvaltningens uppfattning om ett önskat läge. Förvaltningen anser dock att vissa begrepp och formuleringar, liksom layouten, behöver ses över och förtydligas.

Förvaltningen föreslår att nämnden beslutar att överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för ekonomi och styrning i samverkan med samtliga avdelningar. Utbildningsnämndens råd för funktionshinderfrågor har också lämnat synpunkter.

Utbildningsnämndens funktionshinderråd är i huvudsak positiva till revideringen av Vision 2040, men lyfter viss problematik kring framställningen av personer med funktionsnedsättning i

bild, så som de presenteras i dokumentet. Rådet skulle gärna se en bredare representation i bild av personer med funktionsnedsättning.

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden beslutar att överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen. Beslutet föreslås bli justerat omedelbart med anledning av remissens svarstid.

Yrkande

Ordföranden yrkade bifall till förvaltningens förslag.

Karin Lekberg m.fl. (S) framlade ett eget förslag till beslut och yrkade bifall för detta.

Tina Kratz m.fl. (V) framlade ett eget förslag till beslut och yrkade bifall för detta.

Beslutsgång

Ordföranden ställde yrkandena mot varandra och förklarade sig finna att nämnden beslutat i enlighet med förvaltningens förslag.

Reservation

Karin Lekberg m.fl. (S) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för eget förslag:

Förslag till beslut

- 1) Att avslå förslaget till Vision 2040 – Möjligheternas Stockholm
- 2) Att låta Vision 2040 – Ett Stockholm för alla med tillhörande Färdplan för ett Stockholm för alla fortsätta att vara stadens vision
- 3) Att därutöver anföra

Inledningsvis kan vi konstatera att antagande av nya visioner vart fjärde år riskerar innebära att långsiktigheten och tilltron till färdriktningen blir begränsad. Om man ändå väljer att revidera en vision som stadens verksamheter framgångsrikt jobbat för bör det finnas starka skäl för det. Några sådana går knappast att utläsa av ärendet utan får snarare ses i ljuset av att den dåvarande borgerliga oppositionen, vid antagandet av Vision 2040 – Ett Stockholm för alla, uttalade ambitionen att upphäva visionen vid ett maktskifte.

Det formella skälet för att vilja upphäva visionen var uppfattningen att den förankrats för dåligt. När samma borgerliga politiker nu i majoritet presenterar ett förslag till ny

vision är det ett dokument som på intet sätt förankrats brett, möjligtvis med undantag av en utvald reklambyrå. Hade de borgerliga partierna menat allvar med sin uppfattning från tidigare behandling skulle ärendet ha hanterats annorlunda.

Med det sagt är det varje majoritets möjlighet att föreslå en ändring av stadens vision. I detta fall väljer den borgerliga majoriteten att medvetet distansera sig från målet ett Stockholm för alla. Det är begripligt sett till den förda politiken.

När hyresrätter säljs ut och färre bostäder produceras och när skatten sänks på bekostnad av skolans, omsorgens och kulturens förutsättningar är det inte steg på vägen mot en stad för alla. Snarare mot en stad för några få.

I grunden handlar det om att diskrepansen mellan det som står i visionen och det som är den faktiska politiken är alltför stor.

Låt oss bara peka på några tydliga illustrationer.

- Stockholm ska vara en av världens tryggaste städer. Det är naturligtvis en gemensam målsättning för oss alla. I verkligheten har dock antalet skjutningar aldrig varit så höga som nu och samtidigt minskas resurserna till förebyggande arbete.
- I Stockholm känner invånarna sig delaktiga och har inflytande. Det står i skarp kontrast mot den borgerliga majoritetens beslut att avlösa stadsdelsnämnderna på ekonomiska resurser för lokal demokrati.
- Stadens förskolor och skolor är väl ansedda och håller en hög kvalitet. Detta mål kommer inte att uppnås med en kraftigt underfinansierad budget med sparkrav och nedskärningar på stadens skolor och förskolor.
- Stockholm har en välfungerande arbetsmarknad som skapar en hög sysselsättning. Just nu är utvecklingen den motsatta. Minskade ambitioner för arbetsmarknads- och utbildningspolitik gör att antalet i behov av försörjningsstöd på grund av arbetslöshet har ökat alla årets månader.
- Yrkeskunnandet hos alla de som arbetar inom välfärden tas tillvara och är en utgångspunkt för allt kvalitetsarbete. Det är ett viktigt mål men i själva verket har åtskilliga förslag för tryggare anställningar för välfärdsarbetare avslagits under året och stadens personal- och jämställdhetsutskott har lagts ned. Ett exempel är den lönesatsning för lärare i ytterstaden som nu avslutas av den borgerliga majoriteten.
- I det sociala arbetet finns tydligt fokus på det förebyggande arbetet och tidiga insatser. Om man bortser från att stadsdelarna i år fick 66 miljoner kronor mindre till barn, kultur och fritid vilket nu syns i många av de åtgärder som skapar förebyggande insatser.

- Det skapar en levande stad där alla barn och ungdomar erbjuds en trygg och inspirerande uppväxtmiljö med plats för lek, kreativitet och vila. Men inte om man bor i exempelvis Skarpnäck och vill ta del av parklekarna. Flera är tills vidare stängda.
- Biblioteken är viktiga mötesplatser för kultur- och samhällsfrågor som främjar barns och ungas läslust och lust att lära. Nedstängda bibliotek, nedlagt bokkollo och inställda skolbesök talar ganska mycket ett annat språk.
- Kulturskolan är tillgänglig och jämlik och når barn och unga i hela staden med en bred blandning av musik, dans, teater och konst. Bra målsättning. Lätt att dela. Men vägen dit är inte uppsagd personal, inställda kurser och anmälningsskaos.
- I stadens verksamheter förenas höga ambitioner för välfärden med omfattande investeringar och en stabil och långsiktigt hållbar ekonomi. Standard an Poor's har varnat för sjunkande kreditbetyg och stadsledningskontoret har återkommande varje månad varnat för den icke hållbara ekonomi som nuvarande politik innebär.
- Världens bästa skola finns på Järva, Skärholmen har den hippaste konsthallen i nordén, i Farsta trängs sverigeeliten med de glada amatörerna i de ultramoderna idrottsanläggningarna. Tätheten bland restaurangerna i Hagsätra-Rågsved är svårslagen. Författarna till visionen pekar själva ut detta som drömmar. Det är bra att ha drömmar – men ska de bli verklighet behöver politiken driva åt det hållet. Låt oss konstatera att nuvarande majoritet inte räknat upp den socioekonomiska ersättningen till förskolor på bland annat Järva, att anslagen till kultur minskats rekordmycket samt att den enda stora idrottsinvesteringen som gjorts är i innerstaden och inte i ytterstaden. Vad staden gjort för restaurangutbudet i Rågsved vet vi faktiskt inte.

Listan på områden där de fina orden inte stämmer med vad som genomförts kunde varit längre. Det är inget fel att ha ambitioner som går utöver vad man hittills genomfört. Tvärtom är det en naturlig del av en vision som utvecklar staden på sikt. Om det, på område efter område, däremot visar sig föras en politik som är motsatt mot de fina orden och när medborgarna upplever att visionen mer blir av en reklambyråprodukt än ett styrande dokument för vad som händer i stadens verksamhet blir värdet av visionen lägre.

När Stockholm antog visionen om Ett Stockholm för alla, anförde de borgerliga partierna i sin reservation att visionen för mycket fokuserade på stadens egna verksamheter och vad dessa skulle göra. Det förslag till vision som nu presenterats har tagit intryck av denna kritik och avstår nästan helt från att precisera vad stadens verksamheter ska göra för att uppnå önskelistan. Vi

tror att det riskerar innebära en svagare måluppfyllelse och i förlängningen att det inte bidrar till möjligheternas Stockholm.

Vi anser därför att stadens verksamheter även framgent bör arbeta i enlighet med den gällande visionen om Ett Stockholm för alla och att förslaget därmed bör avslås.

Tina Kratz m.fl. (V) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för eget förslag:

Förslag till beslut

Att avstyrka Vision 2040 – Möjligheternas Stockholm

Att Vision 2040 – Ett Stockholm för alla och tillhörande Färdplanen för ett Stockholm för alla även fortsättningsvis ska utgöra visionen för staden

Att därutöver anföra

Vänsterpartiet anser att nuvarande Vision 2040 – Ett Stockholm för alla har kunskapsbaserade förutsättningar att tillsammans med Färdplanen för ett Stockholm för alla, som arbetades fram under förra mandatperioden, fungera utmärkt som måldokument även denna mandatperiod. Särskilt som inga andra argument än maktskiftet har framkommit som skäl för en revision av stadens vision.

En vision som byts varje mandatperiod blir i stort sett verkningslös i arbetet med att styra stadens långsiktiga utveckling. Om en vision ska stå sig över politiska majoritetsskiften krävs ett annat grepp än att av maktpolitiska skäl revidera en vision som endast verkat i några få år. Staden och stockholmarna tjänar inte på att majoriteten av prestigeskäl undergräver syftet med ett långsiktigt visionsarbete, och vi vet inte ens om en reviderad version kommer att kombineras med gedigna kunskapsbaserade strategier som i färdplanen.

Utbildningsförvaltningen skriver i sitt svar att: Det är dock inte oproblematiskt att förhålla sig till texter där det inte finns några målkonflikter mellan olika verksamheter, grupper och delar i staden och där utmaningar saknas. Och vi kan inte annat än att hålla med och vi anser att förslaget till Vision 2040 visar på att man inte tar frågan på allvar. Det svåra är inte att formulera framtidsdrömmar, utan vad som krävs är faktabaserade strategier som leder framåt.

Utbildningsförvaltningen lyfter vidare flera viktiga perspektiv som de saknar i dokumentet så som segregation, stadens uppdrag om likvärdig utbildning och kompensatoriska insatser, strategisk och långsiktig skolplanering och ett folkhälsoperspektiv. Vi hoppas att den styrande majoriteten tar till sig dessa synpunkter i sitt fortsatta arbete.

Vänsterpartiet anser dock att staden ska bygga vidare på färdplanen som bygger på forskning och de gedigna kunskapsunderlag som togs fram inom ramen för Kommissionen för ett socialt hållbart Stockholm. Kommissionens uppdrag var att uppdraget att analysera skillnader i livsvillkor i staden och föreslå åtgärder för en jämlik och socialt hållbar utveckling på både lång och kort sikt. Genom att förkasta allt det grundläggande och forskningsbaserade arbete som gjordes går stadens miste om att utveckla strategier på medellång sikt, längre än varje årlig budget, för att utveckla staden på ett hållbart sätt. Färdplanen täcker redan många viktiga områden, men vi ser framöver ett behov av kompletteringar med nya kunskapsunderlag.

Särskilt uttalande

Martin Westmont (SD) anmälde ett särskilt uttalande enligt nedan:

Sverigedemokraterna Stockholms Stads ambition är att Stockholm ska vara en stad där alla medborgare har möjlighet att, inom ramen för lagar och god samhällsanda, leva sina liv i trygghet. Genom att möjliggöra för alla stockholmare, oavsett kön, ålder eller annan grupptillhörighet att kunna röra sig obehindrat i staden kan grunden för detta skapas. Stockholm år 2040 ska vara en stad där människor inte inskränks i sin vardag på grund av rädsla för kriminalitet.

Stockholm år 2040 är en stad med välutbyggd infrastruktur, god bostadsförsörjning, en sund närmiljö och inte minst en trygg skola för våra barn.

Stockholm år 2040 ska vara en innovativ storstad som både skapar och attraherar personer med spetskompetens till att studera, arbeta och bo i staden. Stockholms varumärke som en trygg och säker stad är i sig en bidragande faktor till stadens fortsatta goda innovationsklimat och en förutsättning för fler utländska investeringar i Stockholm.

Ersättaryttrande

Tove Wiberg Öhman (SD) hänvisade till det särskilda uttalandet från Martin Westmont (SD).